

505–530.) használjuk, lehetőséget ad a Thurzó család számos generációja könyves ügyeinek nyomon követésére.

MONOK ISTVÁN

Bitskey, István: Petrus Cardinalis Pázmány, Archiepiscopus Strigoniensis. Trnava, 2010. Trnavská univerzita v Trnave, 255 l.

Ritka pillanat, amikor egy magyar szakíró műve fordításban szlovákul, Szlovákiában megjelenik (sajnos ritka az is, ha szlovák szerző munkája lát napvilágot magyarul Magyarországon). Pázmány Péter nagyszombati egyetemalapításának 375. évfordulója azonban megfelelő alkalom volt arra, hogy Bitskey István korábbi, az esztergomi érsekről írt monográfiája (*Pázmány Péter*. Bp. 1986. Gondolat Kiadó. /Magyar história. Életrajzok/) Tóth László és Alžbieta Hološová fordításában megjelenjen azok a nyelven, akiknek múltjához ez az intézmény ugyancsak szervesen hozzátartozik. A mostani Trnavai Egyetem kiadójának 75. kiadványaként látott napvilágot a kötet, amelynek kivitelezése – főként Alžbieta Hološovánek köszönhetően – sok tekintetben dicsérendő. Ünnepi kiadvány, ennek megfelelő anyagokból (papírmínőség, kötés), gondos nyomtatással, és kiváló képanyaggal. Ez utóbbi olyannyira feltűnő, hogy köszönetképpen emlékezzünk meg a fotósokról is: Alžbieta Hološová, Jaromír Liška, Zuzana Oros, Dabasi András, Kiss Balázs, Mudrák Attila, Szelényi László. Az 1986-os budapesti fekete-fehér nyomású kötet képanyagát a régi magyar ikonográfia nagytekintélyű kutatója, C. Wilhelm Gizella válogatta, így a monográfia tartalmához jól illeszkedő képek segítették az olvasót Pázmány életének és életművének megismerésében. A mostani kiadás színes (és színhelyes!) képei részben megismétlik ezt, de ki is egészítik. Az Ifj. Vayer Lajos munkája óta (*Pázmány Péter ikonográfiája*. Bp. 1935. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.) húzódó feladat, a Pázmány-ikonográfia összeállításának folyamata a mostani

szlovák kötetrel vitán felül gazdagabbá vált. Reméljük, a Pázmány kritikai kiadás munkálataiba ennek az adósságnak a törlesztése is beletartozik.

A kötet névhasználata a szlovákiai törvényi rendelkezéseknek megfelelő, de ebben a kötetben (sajnos ez nagyon ritkán mondható el a Szlovákiában megjelent munkákra) személy- és helynévforma-konkordancia is található a kötet végén.

A szöveg valóban az 1986-os kiadás fordítása, a szerző csak néhány helyen egészítette azt ki, illetve a 2005 után megjelent szakirodalmat veszi számba, vagyis az Adonyi Judit és Maczák Ibolya összeállította bibliográfia megjelenése utánit (*Pázmány Péter-bibliográfia 1598–2004*. Piliscsaba, 2004. PPKE BTK. /Pázmány irodalmi műhely. Bibliográfiák – Katalógusok 1./). A „Magyar história” sorozat az 1980-as években azzal a céllal jelent meg, hogy a filológiai és történeti kutatások legfrissebb eredményeit úgy foglalja össze, hogy az a középiskolai tanárok, és az akkor még létezett művelt érdeklődő olvasóközönség számára is érthető legyen. Vonatkozik ez az anyag elrendezésére, illetve az értekező próza stílusára is. Bitskey István ennek a feladatnak akkor kiválóan megfelelt, így nem csoda, hogy a szlovák kollégák választása éppen erre a Pázmány monográfiára esett akkor, amikor az Egyetem évfordulóján a szlovák olvasóknak akartak érvényes mondandójú, az életművet átfogó, a filológiai részletekkel a kötet szerkezetét fel nem borító könyvet a kezébe adni. A választás több tekintetben is szimbolikus: önkritika, hiszen a szlovák kutatás nem eredményezett egy Pázmány monográfiát, ugyanakkor vallomás, hiszen kifejezi azt, hogy az értelmetlen viták helyett egymás eredményeinek a megismerése messzebbre visz bennünket közös múltunk megismerésében. Pázmány ennek a közös múltnak az egyik emblematikus alakja. A kötet kiadója, Jozef Šimončič utószavában összegzi korábbi tanulmányának (*Peter Pázmán a Slováci v Trnave*. = Fons Tymaviensis I. Trnava, 2006. 21–26.) mondandóját erről.

MONOK ISTVÁN